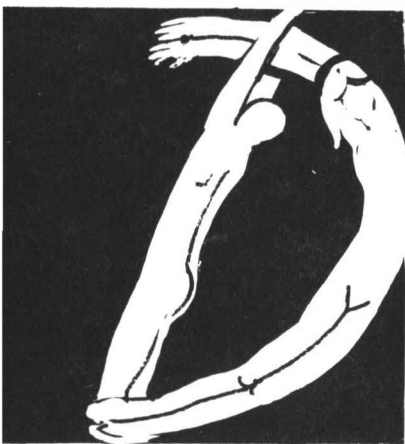

COREGRAFIA CA INOVARE PERPETUĂ

POSIBILE PROIECȚII. Opera Română, Compania Contemporană; Coregrafia: Adina Cezar; premiera: 2 martie 1991

ansul contemporan, autodefinit și redefinit în valuri succesive și scurte, a ajuns în zilele noastre să-și facă din propriile căutări un statut. Termenul fundamental al coregrafiei nu mai este a afirma, ci a propune, interesul se îndreaptă nu spre a găsi, ci spre a căuta. În vârtejul înlocuirilor neîncetate ale unei prejudecăți culturale cu alta, coregraful renunță să mai compună cu elemente catalogate, înseriate și însușite de toți dansatorii cu școală. El este un personaj al lumii cotidiene, mereu la pîndă, vînd poziții, racursiuri, unghiuri, situații în spațiu, și inventînd din viața semenilor săi propriul său limbaj.

Trupa aflată sub conducerea Adinei Cezar și-a făcut un debut convingător în stagiunea curentă. Limbajul ei este coerent, puternic și distinct. Nu în sensul descifrării de către spectator a fiecărui cuvînt pe care coregrafia își sprijină mișcările, ci în sensul existenței, în ansamblul audio-vizual, a unei structuri care selectează din memoria spectatorului o anume experiență personală, făcînd astfel imaginile intim inteligibile.

Dar mai bine să vedem în ce fel proiecțiile devin posibile în spectacolul companiei "Contemp", ce argumente avem pentru afirmațiile de mai sus.

În prima lucrare a spectacolului, **Adagio** (muzica: Tommaso Albinoni, coregrafia: Sergiu Anghel), tema este rezolvată cu un simț acut al logicii emoției. Există o tensiune în muzica lui Albinoni, dincolo de lirism. Tocmai această tensiune presimțită a fost transpusă în plastica mișcărilor. Grupul - într-un echilibru aparent stabil - desfășurîndu-se, fiecare personaj tatonează direcții într-o pulsație dramatică încărcată de neliniște. Personajul central, bărbatul, în încercarea de a evada pe verticală, este mereu tras înapoi, cînd de prezența celor două imagini obsesive ale existenței sale, cînd de încercarea lor de a se îndepărta. Mișcările frînte, alternînd cu pauze în poziții de mare efort, întrețin senzația unei descătușări iminente, care nu se produce însă. Energia potențială acumulată astfel justifică levitația din final, surprinzătoare prin contrastul plastic cu ansamblul de pînă atunci, dar - iată - firească.

A preciza subiectul coregrafic al lucrării **Imagini** (muzica: Gismonti; coregrafia: Dorit Shimron) înseamnă, într-un fel, a începe comentariul și, în același timp, a-l sfîrși. Căci ce se poate comenta pe tema relației dintre bărbat și femeie? Ideea a fost transpusă într-un parteneriat în care liderul nu poate supraviețui fără cel condus. Băiatul conduce fata - care îl are aproape tot timpul ca punct de sprijin - mereu în limita posibilităților dinamice logice. Fata interpretează aproape patetic, supralicitînd impulsul

primit. Se creează astfel o tensiune puternică, acutizată de momentele de evaziune ale fetei, care îl dezechilibrează pe băiat. Dezvoltarea coregrafiei în canon, cu mici diferențe de poziție ale capului și membrilor, transformă cele trei perechi în acea mulțime reprezentativă pe care detaliile de interpretare o fac verosimilă, înlesnind astfel mesajului să treacă rampa ușor și cu putere.

Posibile proiecții (muzica: W.A.Mozart, coregrafia: Adina Cezar) propune un Mozart inedit, surprinzător în condiția sa umană. Rigoarea în descrierea sentimentelor creează "distanțarea brechtiană" care face ca expunerea să fie primită de spectator cu luciditate și apoi evaluată. Coregrafia, construită echilibrat între dramatismul mișcării și logica narațiunii, descompune personajul fără implicații sentimentale, la modul impersonal. Este o atitudine de tip manierist, "igienizantă", la care spectatorul poate sau nu adera, dar care impresionează prin precizia construcției.

Dintr-una într-alta (muzica: un colaj de jazz, coregrafia: Adina Cezar) construiește pe alternanța genurilor muzicale, în profunzimea unui raport dramatic **pris à la légère**, între seriozitatea seacă și nepăsarea fertilă. Dezvăluirea ironică a mecanismelor imaginii publicitare consacrate, alături de improvizatia lejeră pe o temă de jazz, ar fi făcut să se rămînă la suprafața distrugerii unei prejudecăți, dar pauzele dramatice ale aparentei improvizatii și momentul solistic al fetei dau conținut emoțional contrastului formal.

În lucrarea Aripă (muzica: J.S.Bach, coregrafia: Adina Cezar) coregrafia este construită pe corpul dansatorului în costum. Volumul mătășii albe, mereu în mișcare, continuă impresia de ușurință pe care o dă partitura. În contrapunct cu această intervenie o fractură dramatică exprimînd conflictul real dintre aparența ușurinței și efortul interior prin care această aparență se menține. Lupta succesivă între corp și costum umple prin intensitatea conflictului micul hiatus provocat de surpriza fracturii.

Periplu sentimental (muzica: folclor spaniol, coregrafia: Adina Cezar) este o descriere pasionată a incandescenței iberice. Opozițiile care construiesc conflictul decurg din tipurile de mișcare: grupul băieților, cu multe elemente de actorie, femeia, evocînd în mișcări esențializate dansul și agresivitatea fetelor, fetele dialogînd prin elemente stilizate din dansul popular. Peste zbuciumul pasiunii, finalul descoperă în orizontul îndepărtat dimensiunea obsedantă - Spania catolică.

Trupa, aflată la început de drum, dovedește un profesionalism de ținută și este un merit în plus al coregrafei acela de a fi folosit constructiv diferențele de experiență și de școală dintre dansatori, între care cea mai expresivă și prezentă scenic este Liliana Iorgulescu.

Această privire sumară asupra spectacolului dovedește că premiera de față are toate atuurile pentru a deveni un eveniment în configurația actuală a dansului românesc.

MIHAELA SĂSĂRMAN